סטנוגרמה

פ ר ט י - כ ל
ישיבה לו/ש"ד של הממשלה
כ"ו באייר תש"ד - 23.5.60

נוכחות השרים: ד. בן-גוריון - יו"ר, ל. אשכול, י. בורג, י. בן-אהרון, מ. בנטוב, מ. דיין, י.מ. טולידאנו, ג. יוספטל, ג. מאיר, פ. ספיר, פ. רוזן, ב.ש. שיטרית, מ. שפירא

נעדרו השרים: א. אבן (בחו"ל), י. ברזילי (בחו"ל)

כ. כ"ץ - מזכיר הממשלה
הממונה על שירותי הבטחון

הישיבה נפתחה בשעה 15:40

סדר היום: 349. תפיסת א. אייכמן

349. <u>תפיסת אייכמן</u>

<u>רה"מ ד. בן-גוריון:</u>

שירותי הבטחון שלנו חפשו מזמן את אדולף אייכמן, לבסוף מצאו אותו, נמצא בארץ ויעמוד פה למשפט.

אני אבקש את יו"ר הכנסת שעם פתיחת הישיבה יתן לי רשות להודעה, כי דברים אלה אומר: עלי להודיע לכנסת, כי לא מזמן נתגלה ע"י שירותי הבטחון אחד מגדולי פושעי הנאצים - אדולף אייכמן, האחראי יחד עם ראשי הנאצים על מה שהם קראו בשם פתרון סופי של בעיית היהודים, זאת אומרת, השמדת ששה מיליון יהודי אירופה. אדולף אייכמן נמצא כבר במעצר בישראל ויעמוד בקרוב למשפט בישראל, בהתאם לחוקי עשיית דין בנאצים ועוזריהם.

זה אחד משני הפשעים שבנוגע אליהם לא בטלו במדינת ישראל עונש מות.

<u>השר י. בן-אהרון:</u>

כיצד, איך, איפה? ווי מאכט מען דאס?

<u>רה"מ ד. בן-גוריון:</u>

לשם כך יש שירות הבטחון.

<u>השר ל. אשכול:</u>

מגיע להם "יישר כוח", איך הביאו אותו?

<u>השר מ.ח. שפירא:</u>

כשהייתי ב-1938 בוינה, בשם הסוכנות היהודית, נפגשתי אתו.

<u>השר י. בן-אהרון:</u>

אני הייתי במשרדו ב-1936.

<u>רה"מ ד. בן-גוריון:</u>

יש גם מכתב חתום על ידו: אני החתום מטה, אדולף אייכמן, מצהיר בזה מרצוני החפשי: אחרי שנודעה עכשיו זהותי האמיתית, אני רואה שאין טעם לנסות להשתמט ממשפט צדק. אני מצהיר שאני מוכן לנסוע לישראל ולהשפט שם לפני בית-משפט מוסמך. מובן מאליו שאקבל הגנה משפטית ושאוכל להביא לידי ביטוי, ללא קשוט העובדות משנות שירותי האחרונות בגרמניה, כדי שלדורות הבאים תימסר תמונה אמיתית. אני מוסר הצהרה זו מתוך רצוני החפשי. לא הובטח לי דבר ולא איימו עלי. אני רוצה סוף סוף להגיע לשקט פנימי. לאחר שאיני יכול לזכור כל הפרטים ויש גם שאני מחליף אותם ומבלבל אותם, מבקש אני לעזור לי בכך ע"י זה שיעמידו לרשותי מסמכים ועדויות שיהיו לי לעזר במאמצי למסור את העניינים באורם האמיתי.

ב-1938 פגשת אותו בוינה, אז עוד היתה התכנית בדבר הבאת כל היהודים למדגסקאר, אבל ב-1941 שונתה התכנית.

<u>השר מ.ח. שפירא:</u>

הוא שאל אותי אם באתי להוציא את עצמותיו של הרצל.

<u>השר י. בורג:</u>

יש שאלות לא לשם היסטוריה או גרימת נזילה, אלא לעניין...

<u>השר מ.ח. שפירא:</u>

בחיצוניותו הוא דמה לתמונות שלו מאותו זמן.

<u>השר מ. בנטוב:</u>

המכתב נכתב בארץ?

<u>רה"מ ד. בן-גוריון:</u>

לא בארץ.

השר ל. אשכול:

אמרתי כבר שמגיע יישר כוח, איני יודע אם זה איש או קבוצה, אבל אני מציע שבישיבה יביע ראש הממשלה במיוחד הערכה לפעולה זו, אולי באיזה דבר לסמן זאת.

רה"מ ד. בן-גוריון:

באיזה דבר?

השר ל. אשכול:

אין אצלנו עיטורים.

רה"מ ד. בן-גוריון:

שכר מצוה - מצוה.

השר פ. ספיר:

הרבה פעמים ובהזדמנויות שונות היו כל החיצים נגד אנשים אלה, הזכרון בדרך כלל "קצר" ובמיוחד למעשים טובים, צריך להדגיש זאת.

רה"מ ד. בן-גוריון:

זה לא יישכח כל כך מהר.

השר פ. ספיר:

אני מדבר על אנשים חיים, צריך להימצא הביטוי ההולם על מנת שיישאר זכר למעשה.

השר י. בורג:

על יסוד המשפט שהוא רוצה על-ידי כך להשיג את מנוחתו הנפשית, האם קיימת סכנה או חשש, איני יודע איך להגדיר העניין, אחת מהשתים, או שבמשפט הוא בכל זאת יקום ויגיד, שכל מה שכתב שזה ללא לחץ - שזה היה

תחת לחץ, שנית - שהוא יופיע בביטויים שלא יהיו לכבוד לנו.

<u>השר פ. רוזן:</u>

נראה.

<u>השר י. בורג:</u>

אני שואל בגלל הרושם הכללי בעולם.

<u>השר י. בן-אהרון:</u>

אינני יכול להתגבר על סקרנותי, איני דורש להגיד באיזו ארץ נתפס, אבל אני רוצה לדעת כיצד הגיעו אליו.

<u>השר פ. רוזן:</u>

אני מציע לא למסור על זאת שום פרטים.

<u>השר מ. בנטוב:</u>

הוא יגיד במשפט הרבה פרטים.

<u>השר ל. אשכול:</u>

אז יותר טוב, לא יתהלכו שמועות כאלו ושמועות כאלו עד המשפט וייתכן שזה יותר טוב.

<u>השר י.מ. טולידאנו:</u>

הממשלה הגרמנית יודעת או אינה יודעת?

<u>השר י. בן-אהרון:</u>

ארצות אחרות יכולות להצטרף למשפט?

<u>השר פ. רוזן:</u>

אני חושב, שלא יימצא עורך דין ישראלי - לא יהודי ולא ערבי, שיקבל עליו את ההגנה, אך מצד שני, מבחינה משפטית, צריך להיות סניגור. אם הוא יבקש סניגור גרמני, שווייצי, צרפתי או אנגלי, ניתן לו כל סניגור שהוא יבחר.

<u>השר הגב' ג. מאיר:</u>

בתנאי שלא היה נאצי.

<u>השר פ. רוזן:</u>

אין סכנה כזאת.

ייתכן מאוד או אפילו אני בטוח שגרמניה תבקש הסגרתו, אבל נסרב, אין לנו הסכם הסגרה אתם.

<u>השר מ. דיין:</u>

ואם יהיה עורך דין ערבי?

<u>רה"מ ד. בן-גוריון:</u>

אני בטוח שגם ערבי לא יקח עליו את ההגנה.

<u>השר ב.ש. שיטרית:</u>

אני בטוח שקוסה יהיה מוכן להגן עליו.

<u>השר פ. רוזן:</u>

הוא לא יהיה מוכן. אך ייתכן שנצטרך לבקש ממישהו שיקבל עליו את ההגנה.

<u>השר י. בן-אהרון:</u>

אני שאלתי אם ארצות אחרות יכולות להצטרף למשפט.

השר פ. רוזן:

יש כאן רק תובע אחד.

השר ל. אשכול:

בן כמה הוא?

השר י. בן-אהרון:

הוא נולד ב-1906.

יש הכנות רבות למשפט?

השר פ. רוזן:

אמנם יש חומר רב, הרושם הראשון הוא שהחומר שנמצא בארץ מספיק, יש גם עדים, אבל בדבר ההכנות למשפט אין אני יכול לומר עכשיו שום דבר מסויים.

השר מ. ח. שפירא:

איך ההתנהגות שלו בכלא?

מר א. הראל:

הוא אינו מבין ההתנהגות שלנו, חשב שיכו אותו ויתיחסו אליו באכזריות. אנו נוהגים אתו בהתאם לחוקי מדינת ישראל, מיום שהוצאה פקודת המאסר נגדו ונמסר למשרד המשפטים נוהגים אתו לפי החוק.

השר פ. רוזן:

העיתוי הוא קצת בידינו, קודם כל צריך להגיש לו גליון אישום. כל העובדות שאנו רוצים להוכיח הן ברורות. לאחר שיקבל את גליון האישום, יש לו תקופה של 15 יום לדרוש חקירה מוקדמת.

השר י. בן-אהרון:

האם ראש הממשלה יביע בכנסת הערכה למעשה שירות הבטחון?

<u>רה"מ ד. בן-גוריון:</u>

לא צריך לערבב שמחה בשמחה, זאת לחוד, זאת בהזדמנות אחרת.

<u>השר הגב' ג. מאיר:</u>

אני בכל זאת מציעה שנחשוב על איזה דבר של קבע על-מנת לציין מעשה הבחורים האלה, שאני לא יכולה להשתחרר מהתפעלות שהכל הם יודעים לעשות. אני מציעה שאתה תזמין אליך את כל החבורה שהיתה לה יד בעניין.

<u>רה"מ ד. בן-גוריון:</u>

לא נפרסם מכתבו, רק עניין תפישתו ומשפטו.

<u>השר מ. דיין:</u>

כאשר מזכיר הממשלה ימסור על הישיבה, אולי יביע הערכה לבחורים.

<u>רה"מ ד. בן-גוריון:</u>

לא נמסור על ישיבת הממשלה, נלך מכאן לכנסת.

<u>השר מ.ח. שפירא:</u>

אולי תביע הכנסת עצמה או היו"ר הערכה?

<u>רה"מ ד. בן-גוריון:</u>

לא הייתי מערבב שני דברים אלה.

<u>מזכיר הממשלה כ. כ"ץ:</u>

היום אסור לעשות זאת מבחינה פסיכולוגית, ביום ראשון אחרי ישיבת הממשלה אמצא דרך לעשות זאת.

<u>השר מ. ח. שפירא:</u>

הייתי אצלו יחד עם ד"ר סנטור המנוח. כשנכנסנו היינו צריכים לעמוד, סנטור לא רצה זאת, ישבנו כשהוא נכנס וסנטור לא קם, אז אמר לו: אם לא תצא מאוסטריה תוך עשרים וארבע שעות, תהיה במחנה הסגר. כמובן שסנטור עזב מיד את וינה.

<u>רה"מ ד. בן-גוריון:</u>

להבדיל אלף הבדלות - הייתי פעם אצל ווקופ, הוא קרא את המזכיר הראשי אליו, הוא עמד, השיחה נמשכה שעה וחצי, הוא לא אמר לו לשבת, חשבתי שאני מתפקע.

<u>הישיבה ננעלה בשעה 15:32</u>